Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

28 ноябрь 1971 йил, якшанба ◆ № 276 (15.146). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

Республика давлат ҳокимияти олий органининг доимий комиссиялари КПСС XXIV съездининг қарорларига амал қилиб, Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов арафасида сайловчилардан депутатлар олган наказларни бажара бориб, Ўзбекистон хўжалик ва маданий қурилишининг бир қанча проблемаларини ўрганиб чиқдилар.

26 ноябрда доимий комиссияларнинг навбатдаги мажлислари бўлиб ўтди.

Қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати доимий комиссияси республикада лойиҳалашнинг аҳволи ҳамда қурилаётган объектларнинг лойиҳа-смета ҳужжатлари билан таъминланиши тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Комиссия лойиҳа ишини яхшилашга доир таклифларни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг муҳокамасига топширишга қарор қилди.

Сув хўжалиги доимий комиссияси Сурхон—Шеробод водийсидаги ерларни суғориш ва ўзлаштиришга доир ишларни тезлаштириш чораларини муҳокама қилди.

Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот комиссияси депутатлар областларда ўтказган шаҳар ва посёлкаларнинг санитария аҳволини текшириш натижасини якунлади. Сирдарё область ижроия комитетининг аҳолига ихтисослаштирилган медицина ёрдами кўрсатишни ташкил этиш тўғрисидаги доклади ҳам тингланди.

Комиссиялар кўриб чиқилган ҳамма масалалар юзасидан тегишли тавсиялар қабул қилдилар. (УзТАГ).

АРМИЯ, АВИАЦИЯ ВА ФЛОТГА ЁРДАМ БЕРИШ ЎЗБЕКИСТОН КЎНГИЛЛИ ЖАМИЯТИ БЕШИНЧИ РЕСПУБЛИКА КОНФЕРЕНЦИЯСИГА

Қадрли ўртоқлар!

Узбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ДОСААФ бешинчи конференцияси делегатларини ва сизлар орқали Армия, Авиация ва Флотга ёрдам бериш Республика кўнгилли жамиятининг барча аъзоларини қизғин ва чин кўнгилдан табриклайди.

Узбекистон ДОСААФининг конференцияси партия XXIV съезди қарорлари совет кишиларининг сиёсий ва меҳнат кўтаринкилигини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборган бир шароитда ўтмоқда. Совет халқи КПСС раҳбарлигида коммунизм қурилишининг улуғвор вазифаларини ҳал қилмоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Лениннинг социалистик Ватанни ҳимоя қилиш ҳақидаги васиятларини амалга оширишга доим катта эътибор бериб келдилар ва ҳозир ҳам ана шундай катта эътибор бермоқдалар. КПСС XXIV съезди Совет давлатини мустаҳкамлаш унинг Қуролли Кучларини мустаҳкамлаш демак эканлигини яна бир карра таъкидлади. Бу вазифани ҳал қилишда Армия, Авиация ва Флотга ердам бериш кўнгилли жамиятининг роли муҳимдир.

Уз сафларида уч миллиондан ортиқ ишчилар, колхозчилар, хизматчилар ва ўқувчиларни бирлаштирган Узбекистон мудофаа жамияти аҳоли ўртасида ҳарбий билимларнинг асосларини ёйишда, меҳнаткашларни социалистик Ватанни ҳимоя қилишга тайёрлашда катта ишларни амалга оширмоқда.

Жанговар қаҳрамонлиги янги авлодлар учун доимо жасорат, жанговарлик ва қаҳрамонлик намунаси бўлиб қоладиган Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари ўртасида Узбекистон мудофаа ташкилотлари тарбиялаган кишилар кўп.

Ҳозирги вақтда Қуролли Кучлар сафида хизматни шараф билан ўтаётган илғор жангчиларнинг кўпчилиги республика ДОСААФининг тўгаракларида, клубларида ва ўқув ташкилотларида ҳарбий иш таълимини олганлар.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Республика мудофаа ташкилотининг муваффақиятларини юксак баҳолайди ва меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги, интернационализм, халқлар дўстлиги, юксак даражада хушёрлик ва ўзининг социалистик Ватанини актив ҳимоя қилишга ҳамиша тайёр туриш руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишида янги муваффақиятлар тилайди.

Мудофаа жамияти бундан кейин ҳам мамлакатнинг мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашга, катта мудофаа ва халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган техника касбларидаги кадрлар тайёрлаш сифатини оширишга, спортнинг ҳарбий-техника турлари даражаси юксак бўлишини таъминлашга, унда республика меҳнаткашлари ва айниқса ёшларининг кенг иштирок этишига муттасил ёрдамлашиши лозим.

Меҳнаткашларнинг оммавий, кўнгилли ҳарбий-ватанпарварлик ташкилоти бўлган ДОСААФ ишининг методларини ва мазмунини такомиллаштириш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилаш, жамият бошланғич ташкилотларининг активлиги ва жанговарлигини ошириш, ДОСААФ барча звеноларининг ўқув ва моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, уларнинг фаолиятида жамоатчилик асосларини кенг ривожлантириш зарур.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети ишонч билдириб айтадики, мудофаа жамиятининг аъзолари партия, совет ва касаба союз ташкилотларининг кун сайин бераётган ёрдамида, комсомол билан яқиндан ҳамкорликда ўз ишини таъғин ҳам юксак босқичга кўтаради ва улуғ Ватанимиз мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшади.

КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун социалистик мусобақани кенг қизитайлик, оммавий-мудофаа ишида янги муваффақиятларга эришайлик!

УЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

МОСКВА. Суратда: Катта Кремль саройида Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг қўшма мажлиси.

С. Смирнов ва А. Стешанов фотоси, («ИЗВЕСТИЯ»).

НАВҚИРОН АВЛОД

Бепоён мамлакатимиз тўққизинчи беш йилликнинг қудратли яратувчилик руҳи билан, ватанпарварлик меҳнат шижоати билан яшамоқда. Партиямиз XXIV съезди белгилаб берган улкан вазифаларни амалга оширишда барча совет кишилари қатори ёшларимиз ҳам фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг улуғвор режалари ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонлар сафини йил сайин малакали кадрлар билан тўлдириб, мустаҳкамлаб боришни тақозо этади. Бу катта вазифачи амалга ошириш асосан ҳунар-техника таълими ўқув юртлари зиммасига юклатилган. Республикамизда ана шундай ўқув юртлари шохобчалари йил сайин кенгайтирилмоқда. Узбекистонда ўтган беш йилликда ҳунар-техника билим юртларида ўқитиш йўли билан 173 минг малакали ишчи етиштирилди. Улардан ҳозир 30 минг киши саноатда, 78 минг киши қишлоқ хўжалигида, 37 минг киши қурилиш ташкилотларида ва халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилиб, жамиятимизнинг моддий бойликларини яратишда фаол қатнашмоқдалар. Ҳозир республикамизда 131 ҳунар-техника билим юртлари мавжуд бўлиб, уларда 48 мингдан ортиқ йигит-қизлар таълим олмоқдалар. Бу ёшлар эртанги куннинг ишчиси, деҳқони, ҳаётимизнинг қўли гул ҳунар эгаларидир.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати тез суръатлар билан юксалиб бораётган халқ хўжалигимиз талабларига тўла жавоб берадиган, маҳорати юксак, сиёсий актив ишчи ва деҳқонлар авлодини тарбиялаб вояга етказиш масаласига ҳамиша катта эътибор бериб келмоқдалар. Яқинда газеталарда эълон қилинган Узбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Республика Министрлар Советининг ҳунар-техника таълимини янада юксалтириш, республика халқ хўжалигини малакали ишчи кадрлар билан таъминлашни яхшилаш ҳақидаги қарори ҳам бунинг яққол далилидир.

Ҳунар-техника мактаблари маъмуриятлари кейинги йилларда партия, совет, комсомол, касаба союз ташкилотларининг катта ёрдамларига таяниб, ўқув юртларига талабалар қабул қилиш ишини яхши ташкил этмоқдалар, ҳунар мактаблари моддий-техника базасини мустаҳкамламоқдалар. Эндиликда республикамизда инженер-педагог ходимларнинг катта армияси вужудга келди. Янги ўқув планлари ишлаб чиқилди, кўп нусхада дарсликлар ва бошқа қўлланмалар чиқарилди. Билим юртларидаги назарий ва амалий машғулотларни малакали, тажрибали педагоглар олиб бормоқдалар. Шунинг натижасида ҳунар мактабларини битириб чиқаётган аксарият ёшлар саноат корхоналарида, қишлоқ хўжалигида, қурилиш ва бошқа соҳаларда намунали меҳнат қилмоқдалар. Улар орасида новаторлар, ишлаб чиқариш илғорлари борган сари кўпайиб бормоқда.

Лекин шу билан бирга, ҳунар-техника билим юртлари ишида, корхона ва ташкилотларда ёш ишчиларга ғамхўрлик қилиш, уларга кўмаклашиш борасида ҳали камчиликлар йўқ эмас. Техника мактаблари ва кечки (сменали) ҳунар-техника билим юртлари шохобчалари секинлик билан ривожланяпти. Кўпгина министрликлар, идоралар, корхона ва оталиқ ташкилотлари ўз зиммаларидаги ҳунар-техника ўқув юртлари қурилишига етарли даражада эътибор бермаяптилар. Аксарият областларда бундай мактабларга ўқувчилар қабул қилиш плани йил сайин бажарилмай келяпти.

Яна шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, кўп миллионли ишчилар синфи сафига кўплаб ёшлар келиб қўшилмоқда. Бу ёшларнинг қандай ишлаб кетиши, энг аввало, завод-фабрикаларда, колхоз-совхозларда уларнинг қандай кутиб олинишига, тақдири ва тарбияси тўғрисида нечоғли ғамхўрлик кўрсатилишига боғлиқдир. Агар устоз-мастер ёш ишчини меҳрибонлик билан қабул қилса, ундаги шу касбга бўлган қизиқиш ва интилишни янада кучайтира олса, шогирд шу ишчи изидан бориб, жамиятга катта наф келтиради.

Устахоналарда касб ўрганаётган ҳозирги йигит-қизлар муқаддас ишчи синфимизнинг давомчилари — ёш ишчилардир. Бугунги ёш ишчи эса эртага Советлар мамлакатининг ҳақиқий хўжайини, обрў-эътиборли ишчиси бўлиб қолади. У бугунги кунда революцион ишчилар синфимиз билан ёнма-ён туриб, ундан ҳаёт дарсини, меҳнат дарсини олмоқда. Ундан Советлар мамлакатига садоқат ва муҳаббатни, ишчи шарафини улуғлашни ўрганмоқда. Эртаги кунда эса улар энг мураккаб станокларни ҳам ўзлари бошқарадилар, механизаторлик касбини улуғлаб, «оқ олтин» тоғларини бунёд этадилар. Шунинг учун ҳам мана шу йигит-қизларнинг малакали, ҳар бир ишга ижодий ёндошадиган мутахассис бўлиб етишишлари, ўқишни битиргандан сўнг эса буюк ишчилар синфи оиласидан ўзларига муносиб ўринни эгаллай олишлари, социалистик юртимизнинг оташин ватанпарварлари сифатида камол топишлари учун зарур бўлган ҳамма имкониятларни ишга солиш, уларга ҳамма шароитларни яратиб бериш—партия, совет, касаба союз, комсомол органлари ва барча хўжалик ва маданий қурилиш ташкилотларининг муқаддас ишидир.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 27 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
СИРДАРЁ	0,04	132,82
ХОРАЗМ	0,09	120,03
ҚҚ АССР	0,23	119,14
ТОШКЕНТ	0,01	117,73
САМАРҚАНД	0,01	114,76
НАМАНГАН	0,01	113,90
АНДИЖОН	0,01	112,22
ҚАШҚАДАРЁ	0,06	107,64
ФАРҒОНА	0,04	107,15
БУХОРО	0,04	106,75
СУРХОНДАРЁ	0,04	104,47
Республика бўйича:	0,04	113,99
Шу жумладан ингичка толали пахта:		
БУХОРО	0,62	151,81
ҚАШҚАДАРЁ	0,34	139,75
СУРХОНДАРЁ	0,01	114,09
Республика бўйича	0,21	137,33

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 27 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Областлар	Ҳайдалган майдон (гектар ҳисобига)	Планнинг бажарилиш процента
Тошкент	195231	90,4
Сирдарё	202698	81,9
Андижон	149887	75,0
Наманган	96382	72,9
Хоразм	8528	56,9
Самарқанд	109150	42,9
Бухоро	71542	40,2
ҚҚ АССР	11711	31,8
Фарғона	34368	29,4
Қашқадарё	19081	14,4
Сурхондарё	18645	14,1
Республика бўйича:	917213	55,2

СОМАЛИ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ РЕВОЛЮЦИОН КЕНГАШИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ГЕНЕРАЛ МУҲАММАД СИАД БАРРЕГА

Сомалининг шимолий районларида кишиларнинг ҳалокатига сабаб бўлган кучли бўроннинг фожиали оқибатлари муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан ва шахсан ўз номимиздан самимий ҳамдардлик изҳор қиламиз.

Н. ПОДГОРНИЙ, А. КОСИГИН.

Москва, 26 ноябрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ҚАБУЛ ҚИЛГАН ҚОНУН ВА ҚАРОРЛАР

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҚОНУНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ РАЙОН, ШАҲАР ВА ШАҲАРЛАРДАГИ РАЙОН СОВЕТЛАРИНИНГ АСОСИЙ ҲУҚУҚЛАРИ ВА ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиумининг «Меҳнаткашлар депутатлари район Советларининг асосий ҳуқуқлари ва вазифалари тўғрисида»ги ҳамда «Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ва шаҳарлардаги район Советларининг асосий ҳуқуқлари ва вазифалари тўғрисида»ги 1971 йил 19 март Фармонлари тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҚОНУНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ МАСАЛАЛАРИГА ДОИР» ФАРМОНЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиумининг:

«Колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарининг, сув хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ҳамда сельхозтехника корхоналарининг тракторчи-машинистларига қарилик пенсияларини ҳисоблаб чиқариш тартибини ўзгартириш тўғрисида»ги 1971 йил 20 апрель Фармони;

«Ишчилар ва хизматчилар учун қарилик пенсияларининг минимал миқдорини ошириш тўғрисида»ги 1971 йил 3 июнь Фармони;

«Колхозчиларнинг пенсия таъминотини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги 1971 йил 3 июнь Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҚОНУНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «КАСАБА СОЮЗ ФАБРИКА, ЗАВОД МАҲАЛЛИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиумининг «Касаба союз фабрика, завод маҳаллий комитетининг ҳуқуқлари тўғрисида Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 1971 йил 27 сентябрь Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҚОНУНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎЗБЕКИСТОН ССР БИЛАН ҚОЗОҒИСТОН ССР ЎРТАСИДАГИ ЧЕГАРАНИ ҚИСМАН ЎЗГАРТИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР билан Қозоғистон ССР ўртасидаги чегарани қисман ўзгартириш тўғрисида»ги 1971 йил 28 июндаги Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҚОНУНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ АМАЛДАГИ СССР ҚОНУНЛАРИГА БАЪЗИ БИР ЎЗГАРТИШЛАР ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТУВЧИ ФАРМОНЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиумининг:

«Меҳнатга доир низоларни кўриб чиқиш тартиби тўғрисидаги Низомга қўшимчалар киритиш ҳақида»ги 1971 йил 19 март Фармони;

«ССР Иттифоқининг ҳаво кодексига қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги 1971 йил 19 март Фармони;

«СССР гражданларининг ўз фамилиялари, исмлари ва оталарининг исмларини ўзгартириш тартиби тўғрисида»ги 1971 йил 26 март Фармони;

«Меҳнатга доир низоларни қараб чиқиш тартиби тўғрисидаги Низомга қўшимчалар киритиш ҳақида»ги 1971 йил 8 июнь Фармони;

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг давлат чегарасини муҳофаза қилиш тўғрисидаги Низомга ўзгартишлар киритиш тўғрисида»ги 1971 йил 10 июнь Фармони;

«Урмонларда ёнғин хавфсизлиги қоидаларини бузганлик учун маъмурий жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги 1971 йил 18 июнь Фармони;

«СССР давлат чегарасидан ўтувчи пассажирлар қилган валюта ёки валюта буюмлари контрабандаси учун маъмурий жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги 1971 йил 30 июль Фармони;

«Иттифоқ — республика СССР Юстиция министрлиги ташкил этилганлиги муносабати билан СССР қонунларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги 1971 йил 12 август Фармони;

«Таносил касалликларини тарқатганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги 1971 йил 1 октябрь Фармони;

«Чорва мол эгаларидан йиғим ва якка хўжаликларнинг отлари учун давлат солиғи олишни бекор қилиш тўғрисида»ги 1971 йил 1 октябрь Фармони;

«СССР қуролли кучларининг прапоршчиклари ва мичманлари тўғрисида»ги 1971 йил 18 ноябрь Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

СССР Олий Советининг қарори

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎРТОҚ Г. И. ВОРОНОВНИ СССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ Геннадий Иванович **Вороновни** СССР Халқ контроли комитетининг Раиси қилиб тайинлаш тўғрисидаги 1971 йил 22 июль Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

СССР Олий Советининг қарори

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎРТОҚ П. В. КОВАНОВНИ СССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИ РАИСИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ Павел Васильевич **Кованов** пенсияга чиққанлиги муносабати билан уни СССР халқ контроли комитети раиси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1971 йил 22 июль Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

СССР Олий Советининг қарори

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎРТОҚ М. Т. ЕФРЕМОВНИ СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ Михаил Тимофеевич **Ефремов** бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан уни СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1971 йил 29 октябрь Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

СССР Олий Советининг қарори

ЎРТОҚ Р. К. БРИЗЕНИ СССР ОЛИЙ СУДИНИНГ АЪЗОСИ ҚИЛИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

Ўртоқ Раймонд Казимирович **Бризе** СССР Олий Судининг аъзоси қилиб сайлансин ва СССР Олий Совети Президиумининг шу масала юзасидан 1971 йил 13 май Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

СССР Олий Советининг қарори

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎРТОҚ Н. Ф. ЧИСТЯКОВНИ СССР ОЛИЙ СУДИ АЪЗОСИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ Николай Федорович **Чистяков** бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан уни СССР Олий Судининг аъзоси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1971 йил 1 октябрь Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1971 йил, 26 ноябрь.

БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАМИЗ

Республикамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми ва СССР Олий Советининг учинчи сессияси ҳужжатларини зўр эътибор билан ўрганмоқдалар. Қуйида ана шу ҳақдаги материалларни ўқийсиз.

УЛКАН ПРОГРАММА

Барча совет кишилари сингари Фарғона ирригаторлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг 1971 йил ноябрь Пленуми ва СССР Олий Совети сессияси қарорларини қизғин маъқулламоқдалар. Улар бу ҳужжатларни КПСС XXIV съезди белгилаган программани амалга оширишнинг ёрқин ифодаси деб билмоқдалар.

Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг тинчликка қаратилган фаол ташқи сиёсати зўр таассурот қолдирмоқда. Бу сиёсат ер юзида тинчликни азиз деб билган ҳамма кишиларнинг манфаатларига жавоб беради. Буларнинг ҳаммаси бизга тўққизинчи беш йилликнинг улуғвор режаларини бажариш соҳасида осойишта, ишонч билан меҳнат қилиш учун, келажакка умид билан қараш учун асос бўлади.

Бузрукхўжа УСМОНХЎЖАЕВ,
Усмон Юсупов номли Катта Фарғона каналидан фойдаланиш бошқармасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ПАРТИЯ ЙЎЛИ—ТЎҒРИ ЙЎЛ

Колхозимиз деҳқонлари КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорларини зўр мамнуният билан маъқулламоқдалар. Биз барча совет кишилари сингари КПСС Марказий Комитетининг кескинликни юмшатишга ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган халқаро фаолиятини якдиллик билан маъқуллаб, қуллабқувватлаймиз. Жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукуматининг КПСС XXIV съезди кўрсатиб берган бу сиёсати мамлакат барча меҳнаткашларининг ижодий куч-ғайратини кучайтиришга ёрдам бермоқда. Улар тўққизинчи беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун чинакам умумхалқ юришини бошлаб юбордилар.

Бойтўра ҚЎМАКОВ,
Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи.

ИЖОДИЙ МЕҲНАТ ВАЗИЯТИДА

Совхозимиз коллективи КПСС Марказий Комитети Пленуми ва Олий Совет сессияси материалларини иштиёқ билан ўрганмоқда. Партиямиз ишлаб чиққан тинчлик программаси ҳар бир совет кишисига азиздир. Бу программа кишиларнинг кайфиятига, уларнинг меҳнат фаолиятига баракали таъсир қилади.

Масалан, бизнинг хўжалигимиз пахта етиштириш ва уни давлатга сотиш план топшириғини янги беш йилликнинг биринчи йилидаёқ бир ярим баравар ошириб бажарди. Совхоз коллективи ўз имкониятларини чамалаб кўриб, хўжалик фаолиятининг барча кўрсаткичлари юзасидан беш йиллик планни тўрт йилда бажаришга аҳд қилди. Биз, ака-ука етти пахтакор ўзимизнинг шахсий беш йиллигимизни уч ярим йилда удда қиламиз ва шу тариқа бутун дунёда тинчликнинг таянчи бўлган Ватанимизнинг куч-қудратини мустаҳкамлашга ўз ҳиссамизни қўшамиз.

Совхоз ишчилари Коммунистик партиянинг КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ташқи сиёсий йўлини қизғин маъқуллайдилар, чунки бу йўл коммунизм қуриш йўлидаги барча муваффақиятларимизнинг гаровидир.

Деҳқон, Ҳосил, Сотти, Юсуп, Чўли, Аҳмад ва Қувон УЛУҒМУРОДОВлар — Сирдарё область, Пахтакор районидаги Охунбобоев номли совхоз механизаторлари.

МУДОФАА ЖАМИЯТИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Кеча Ўзбекистон ДОСААФининг V конференцияси бўлди. ДОСААФ республика комитетининг раиси А. Хожибоев шу комитет иши тўғрисида доклад қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг конференцияга йўллаган табрикномасини ўқиб эшиттирди.

Конференция докладни муҳокама қилиб, мудофаа жамияти фаолиятини янада яхшилашга қаратилган қарор ва КПСС Марказий Комитетига мактуб қабул қилди.

Республика комитетининг ва ревизия комиссиясининг янги составп сайланди.

Конференция ишида КПСС Марказий Комитетининг инструктори В. А. Медведев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъмурий органлар бўлимининг мудири В. Н. Қодиров қатнашдилар.

СОВЕТ—ФРАНЦИЯ ҲАМКОРЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

26 ноябрда Катта Кремль Саройида СССР парламент группаси Совет—Франция секциясининг мажлиси бўлиб ўтди. Секция раиси Г. А. Жуков мажлис иштирокчиларига СССР Олий Советининг Франция миллат мажлиси ва сенати билан ҳар тарафлама алоқаларини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш юзасидан қилган ишлари ҳақида, секциянинг иш плани тўғрисида ахборот берди.

Секция аъзолари Совет—Франция ҳамкорлигини янада ривожлантириш тўғрисида резолюция қабул қилдилар. СССР Олий Советининг депутатлари — Совет—Франция секциясининг аъзолари, дейилади шу резолюцияда, ўз сайловчиларининг фикр-зикрини ва якдиллик билан изҳор этиб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Францияга қилган визити якунларини қизғин маъқуллайди. Л. И. Брежневнинг президент Ж. Помпиду билан ҳамда Франциянинг бошқа раҳбар арбоблари билан қилган суҳбатлари, шунингдек ўртоқ Л. И. Брежневнинг Франция меҳнаткашлари билан самимий учрашувлари СССР билан Франция ўртасидаги ҳамкорликни сиёсий соҳада, шунингдек иқтисодий, илмий ва маданий соҳада янги, янада юксак босқичга кўтарди.

Совет—Франция ҳамкорлиги, деб уқтириб ўтилади резолюцияда, тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашга актив кўмаклашади.

Визитнинг якунлари тўғрисидаги ҳужжатда қайд этилганидек, 1972 йилда Умумевропа кенгашини чақириш тўғрисидаги масалага нисбатан қарашларнинг бирлиги ва ҳар икки томоннинг бу кенгашга дарҳол кўп томонлама тайёргарлик кўра бошлаш истагини билдирганлиги катта аҳамиятга эгадир.

СССР парламент группасининг Совет — Франция секцияси Франция миллат мажлиси ва сенатининг Франция—Совет дўстлиги группаси билан ҳамда миллат мажлисининг Умумевропа дўстлиги группаси билан амалий алоқаларни янада ривожлантиришни мақбул деб ҳисоблайди. (ТАСС).

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ПАЛАТАСИНИНГ МАЖЛИСИ

БЕРЛИН, 26 ноябрь. ТАСС мухбирлари Н. Бабикин, М. Никиточкин хабар берадилар:

Бугун бу ерда ГДРнинг янги сайланган халқ палатасининг республика давлат органларини сайлашга бағишланган биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Халқ палатаси президиумининг раиси ва аъзолари сайланди. Германия Демократик Республикаси давлат ҳокимияти олий органининг раиси қилиб яна Г. Геттинг сайланди.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат Э. Хонеккернинг ГБСП Марказий Комитети ва халқ палатаси барча фракциялари номидан қилган таклифига биноан Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгаши раислигига яна бир овоздан В. Ульбрихт сайланди.

Давлат Кенгашининг Раиси, унинг ўринбосарлари ва аъзолари қасамёд қилдилар. ГДР Давлат Кенгашининг Раиси В. Ульбрихт ўз баёнотида ички ва ташқи сиёсатнинг энг муҳим масалаларига тўхталиб ўтди ҳамда Германия Демократик Республикаси олдида турган вазифаларни таърифлаб берди.

ГБСП Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат Э. Хонеккернинг ГБСП Марказий Комитети номидан ва халқ палатаси барча фракциялари номидан қилган таклифига мувофиқ ГДР Министрлар Советининг Раислигига яна бир овоздан В. Штоф сайланди. Халқ палатаси В. Штофга ҳукуматни тузишни топширди.

ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси депутат Ф. Эберт ГБСП Марказий Комитети ҳамда халқ палатасининг барча фракциялари номидан ГБСП Марказий Комитети биринчи секретари депутат Э. Хонеккерни ГДР Миллий мудофаа Кенгашининг Раиси қилиб сайлашни таклиф этди. Депутатлар Э. Хонеккерни яна бир овоздан шу лавозимга сайладилар.

ТОШКЕНТ. Чилонзор районида Урта Осиёда энг йирик ёдгорлик буюмлар фабрикаси қурилиши тугалланмоқда. Суратда: қурилишнинг умумий кўриниши.

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикаси аҳоли дидига мос оёқ кийимлари тайёрламоқда. Сўнгги пайтларда фабриканинг қолипчи-рассомлари янги-янги пойафзал намуналари яратдилар. Бу намуналар ҳозир ишлаб чиқаришга жорий этилди. Суратда: янги пойафзал намуналари лабораториясининг ходимлари Ф. Бобоев ва Т. Расулов янги пойафзалларни кўздан кечирмоқдалар.

И. Глауберзон фотолари.

ДОНБАССДА ЎЗБЕК АДАБИЁТИ КУНЛАРИ

ДОНЕЦК, 26 ноябрь. (ТАСС мухбири). Донбасс меҳнат аҳли Ўзбекистон ёзувчиларининг делегациясини самимий ва қизғин кутиб олди. Ўзбек адабиёти кунларида Горловка шахтерлари, Артемовск туз қазиб олувчилари, Волноваха колхозчилари билан учрашувлар бўлиб ўтди.

Макар Мазай ватани — индустриал Жданов шаҳрида Тошкентдан келган ёзувчиларнинг блокнотлари тўққизинчи беш йиллик қаҳрамонларининг меҳнат бунёдкорликлари ҳақидаги ёзувлар билан тўлди. Асқад Мухтор, Шукрулло, Озод Шарафуддинов, Абдулла Орипов, Даулен Айтмуротов, Вячеслав Костиря «Тяжмаш» заводида қудратли конверторлар ва темир йўл цистерналари ишлаб чиқарилиши билан танишдилар, Ильич номидаги металлургия заводида эса уларга пўлатни қандай қуйишни кўрсатдилар. «Азовсталь» заводининг ишчилари ўзбек дўстларига жонажон корхоналари ҳақида авторлар коллективи ёзган «Алангали ўттиз йил» деган китобни топширдилар. Бу машҳур заводнинг металлургларига эса ёзувчи Асқад Мухтор ўзининг «Чинор» романини туҳфа қилди.

Донбассда ўзбек адабиёти кунлари бугун Донецк университетининг мажлислар залида шахтерлар пойтахтининг ёшлари ҳамда қуёшли республика вакилларининг учрашуви билан тугалланди.

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ СЕМИНАРИ

Область, район, шаҳар газеталари ходимларининг малакасини ошириш юзасидан доимий республика семинарида машғулотлар тугади. Семинар иштирокчилари «Совет Ўзбекистони» газета редакциясининг тажрибалари билан танишдилар.

Республика қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари, биология фанлари доктори А. Дадабоев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг раиси, республика Журналистлар союзи правлениесининг раиси З. И. Есенбоев, «Совет Ўзбекистони» газетаси редакторининг ўринбосари Х. Ёдгоров, «Ёш Ленинчи» газетасининг редактори Р. Шоғуломов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг катта референти, иқтисод фанлари кандидати М. Султонов ва бошқалар семинарда лекция ўқидилар.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясининг ходимлари «Журналистнинг ижодий лабораториясида» деган мавзуда суҳбатлар ўтказишди.

(ЎзТАГ).

ФРАНЦИЯ ЭЛЧИСИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 26 ноябрда Франциянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Р. Сейдуни қабул қилди ва Совет Иттифоқи билан Франция ўртасида мунтазам равишда консультациялар ўтказиб туриш тўғрисидаги келишувга мувофиқ баъзи муҳим халқаро проблемалар хусусида, шу жумладан Ҳиндистон ярим оролидаги мавжуд аҳвол тўғрисидаги масала хусусида дўстона суҳбатлашди.

(ТАСС).

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИНИНГ КЕНГАШИГА ДОИР

Шу йил 30 ноябрдан 1 декабргача Варшавада Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Ташқи ишлар министрларининг хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига доир Умумевропа кенгаши чақиришини тайёрлаш билан боғланган проблемаларни муҳокама қилишга бағишланган кенгаши бўлиб ўтади.

ГРИППДАН САҚЛАНИНГ

ЎЗИДАН АСОРАТИ ЁМОН

ШИФОКОР МАСЛАҲАТИ

Кунларнинг бирида шифохонамизга Т. исмли йигирма яшар қизни оғир аҳволда олиб келишди. У ётган ўрнидан қўзғала олмас, қаттиқ бош оғриши ва айланишидан шикоят қилар, вақти-вақти билан қайт қилар ва қўл-оёқлари чангак бўлиб қолар эди. Касалликнинг сабабини аниқлаш ва диагноз қўйиш анча мушкул бўлди. Беморнинг оила аъзолари билан дарднинг қай тарзда ривожлана боргани тўғрисида ўтказилган суҳбат натижасидагина Т. нинг нима учун бундай оғир ҳолатга тушиб қолгани аниқланди.

Маълум бўлишича, бу қиз шифохонага келтирилишидан бир ҳафтача бурун шамоллаган, лекин бунга эътибор бермаган. Врачга ҳам мурожаат қилмаган, шу зайлда кундалик ишини давом эттира берган. Орадан тўрт-беш кун ўтгач, аҳволи тўсатдан оғирлашиб, ётиб қолган ва шифохонага боришга мажбур бўлган экан. Шу маълумотлар ва қўшимча ўтказилган текширишлар натижасида Т. нинг дастлаб грипп билан оғригани ва ўз вақтида даволанмагани сабабли касаллик бош мия ва унинг қобиқларида оғир асорат — менинго-энцефалит бергани қайд қилинди.

Биз келтирган ушбу мисол гриппни кўп кўра бериб, ўрганиб қолган ва уни бутунлай хавфсиз дард, деб ҳисоблайдиган баъзи кишиларнинг фикри нотўғри эканини кўрсатади. Иккинчидан, ҳалиги бемор грипп авжига чиққан даврда ётиб даволанмай, ишга қатнаб, соғлом кишилар орасида бўлган ва улардан бир қанчасига касалликни юқтирган. Чунки грипп юқумли касалликлардан бўлиб, уни A, A^1, A^2, B ва C туридаги ғоят майда микроорганизмлар — вируслар қўзғатади.

Грипп вирусларини тарқатувчи бирдан-бир манба у билан оғриган бемор ҳисобланади. Бемор йўталганда, аксирганда ва сўзлашганда ҳавога ва атрофдаги буюмларга вирус томчиларини сачратади. Айниқса, касалликнинг дастлабки иккинчи, учинчи кунларида вируслар бемор организмидан атрофга жуда кўплаб тарқалади. Соғлом кишига грипп ҳаво-томчи йўли билан юқади. Грипп вируслари одам организмига юқори нафас йўллари билан кириб, ҳалқум, ҳиқилдоқ ва кекирдакни қопловчи шиллиқ қават ҳужайраларига жойлашиб олади ва тез кўпая бошлайди. Уларнинг бир қисми қонга ўтади. Грипп вируслари организмда заҳарли моддалар ишлаб чиқаради ва уларнинг таъсири натижасида касаллик аломатлари намоён бўлади. Одатда грипп вируси соғлом организмга тушгандан сўнг бир неча соат (кўпи билан бир-икки сутка) ўтиши биланоқ касаллик аломатлари пайдо бўлади.

Грипп тўсатдан бошланади: бадан увишиб, ҳаророт кўтарилади ва биринчи сутканинг ўзидаёқ 39-40 даражага етиши мумкин. Бемор ўзини анча ҳоргин сезади, бошнинг пешана ва чакка қисмлари ҳамда кўз косаси атрофида оғриқ пайдо бўлади. Бутун гавда, айниқса, бел, суяк ва мушаклар оғрийди, қулоқ шанғиллайди, кўз қизаради ва ёшланади, уйқу бузилади.

Касалликнинг бошланғич даврида томоқ қуриб қолади, томоқ қирилаётгандек сезги пайдо бўлади. Баъзи ҳолларда тумов ва қуруқ йўтал кузатилади. Агар грипп оғир формада кечса, қайт қилиш, мускулларнинг тиришиши, ҳатто ҳушдан кетиш ҳоллари ҳам юз бериши мумкин.

Одатда касаллик уч-тўрт кундан сўнг енгиллашади. Иситма пасаяди, бош оғриқ камаяди, уйқу ва иштаҳа яхшиланади. Касалликнинг бошқа аломатлари ҳам аста-секин йўқола боради. Фақат дармонсизлик касалликдан сўнг яна бир-икки ҳафтагача давом этади ва бундан сўнг кўп ҳолларда бемор бутунлай соғайиб кетади. Лекин, грипп оғир асоратлар қолдириши мумкинлигини унутмаслик керак. Юқорида зикр этилган менинго-энцефалитдан ташқари ўпка шамоллаши, эшитиш ва кўриш нервларининг жароҳатланиши, нерв чигалларининг шамоллаши ва бошқалар касаллик асоратларидан ҳисобланади. Текширишлардан маълум бўлишича, бундай асоратлар кўпинча ҳасталикни оёқ устида ўтказган беморларда учрайди.

Грипп турли сурункали касалликлари (айниқса, қон босими, юрак, ўпка касалликлари) бор беморларда аксарият оғир ўтади. Чунки грипп организмнинг ҳимоя кучларини кескин камайтириб юборади, унинг одатдаги иш меъёрини издан чиқаради ва илгаридан мавжуд касалликларнинг зўрайишига олиб келади.

Нима сабабдан грипп бошқа касалликларга нисбатан тез тарқалади, деган савол туғилиши мумкин. Биринчидан, грипп ҳаво орқали тарқалгани учун беморлардан соғлом одамга кўча-кўйда, шаҳар транспортида, жамоат жойларида (кино, театр), ишхоналарда, суҳбат вақтида юқиб қолади. Иккинчидан, киши грипп вирусларининг қайси тури билан оғриган бўлса, унинг организмида фақат шу турдаги вирусга қарши иммунитет ҳосил бўлади. Агар грипп эпидемияси мазкур жойда илгари учрамаган вирус тарқалиши билан боғлиқ бўлса, гриппни аввал бошидан кечирган кишилар ҳам қайта касалланадилар. Умуман, гриппдан сўнг ҳосил бўладиган иммунитет унча турғун бўлмай, тезда сўниб боради ва қайта касалланишдан узоқ муддатгача сақлай олмайди.

Грипп аломатлари пайдо бўлганда нима қилиш керак, деган савол туғилиши мумкин. Аввало, беморни иссиқ ва ёруғ хонага ёткизиб, алоҳида ажратиб қўйиш ва уйга врач чақириш лозим. Фақат врач касалликнинг ҳақиқий диагнозини тўғри аниқлаши ва лозим бўлган даволаш воситаларини белгилаши мумкин. Касаллик унча оғир кечмаган ҳолларда врач рухсатига кўра, грипп билан оғриган беморни уйда даволаган маъқул. Иситмалаш даврининг бошидан охиригача ва касалликнинг бошқа аломатлари енгиллашгунча бемор ўрнида ётиши керак. Беморни иссиқ қилиб ўраб қўйиш, тез-тез турли суюқликлар (иссиқ сут, боржом суви билан сут аралашмаси, лимонли, мурабболи чойлар ва бошқалар) бериб туриш унинг аҳволини анча яхшилайди. Бемор ётган хонанинг ҳавосини тез-тез янгилаб туриш, хонада исириқ тутатиш грипп вирусларини тез нобуд қилади.

Кўрсатиб ўтилган тадбирларни вақтида амалга ошириш йўли билангина грипп оқибатида келиб чиқиши мумкин бўлган оғир асоратларнинг олди олинади ва касалликнинг тарқалиши маълум даражада чекланади.

К. ЖАЛИЛОВ,
Ш. ШОВАҲОБОВ,
медицина фанлари кандидатлари.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МЕТЕОРОЛОГ ОЛИМА

(ЛАВҲА)

Табиатнинг не-не мўъжизалари бор-да. Урта Осиё шароитида баъзан бир вақтнинг ўзида йилнинг тўрт фаслини ҳам кўриш мумкин. Чарақлаб турган қуёш юзини бир пасда қора булут қоплайди, қаттиқ бўрон бошланади, чанг-тўзон кўтарилади, осмонда момақалдироқ гумбурлайди. Сўнг кучли ёмғир савалайди. У қорга ҳам айланади. Бир пасдан кейин эса яна осмонда қуёш чарақлайди. Қизиқ, бу қандай ҳодисалар ўзи. Бу мўъжизанинг сирлари нимада? Момақалдироқлар осмонда қандай пайдо бўлади? Унинг қаердан бошланиши ва қандай тарқалишини билиб бўлармикан? Момақалдироқларнинг «изини» ўзгартириш мумкинми? Бу проблемалар ҳал қилинса, унинг халқ хўжалигида қандай аҳамияти бўлади?

Хўш, ана шу илмий проблемаларни ҳал қилишда физика-математика, география, метеорология фанларининг ўзаро алоқадорлиги қандай?

Мана шу ўй-фикрлар бир вақтлари Маъфура опанинг хаёлини қамраб олган эди. У метеорология фани чаманзоридан ўзига муносиб гулдаста саралаш йўлида фақат шу тўғрида бош қотиради. Маъфура опа бу соҳага бирор янгилик киритиш, улуш қўшиш ишқида эди. Интилганга толе ёр бўлади. Яхши ният унга қанот бағишлади. Фанда дадил қадам ташлади...

Маъфура опа ким эди, ким бўлди бугун? Келинг унинг ҳаёт саҳифасини бирга варақлаймиз.

1926 йил. Оловли йиллар. Эсдан чиқариб бўлармиди у йилларни! Урта Осиёда ҳам Октябрь қуёши балқиди. Лекин ўша йиллари ички душманлар босмачилар билан тил бириктириб, халқни талар, уларнинг бошига не-не кулфатларни келтирар эди. Кураш қурбонсиз бўлмайди. Маъфуранинг ота-онаси ҳам босмачилар қурбони бўлди. Наҳотки, уларнинг ўғил-қизлари етим қолса? Йўқ, улар етим бўлмади. Уларнинг бошида меҳрибон халқ, Совет давлати бор эди.

Тошкентда мактаб-маориф шохобчалари кўпайтирила бошланди. Бу хушхабар Қозоғистоннинг Чимкент қишлоқларига ҳам тарқалди. Маъфура сингиллари билан илм истаб Тошкентга келди. Эски шаҳарда ташкил этилган болалар уйи ходимлари уларни илиқ қарши олишди. Опа-сингиллар бу ерда билим олишди ва рус тилини ўрганишди. Ўша йиллари болалар уйи қошида республика хотин-қизлар билим юрти ташкил қилинди. Маъфура дугоналари билан унинг биринчи талабаси бўлди.

Бир-бирини қувиб йиллар ўтди. 1932 йили Урта Осиё Давлат университети қошидаги ишчилар факультети Маъфура опани ўз бағрига чорлади. Бу ерда физика-математика фанларини ўрганишга меҳр қўйди. Бу фанларнинг метеорология билан ўзаро алоқадорлиги кўпроқ қизиқтирарди уни. Бу ерда Қори-Ниёзий, Н. Назаров, В. Романовский каби йирик олимлар унга ижодий камолот бахш этди. Шунинг учун ҳам Маъфура Орифхонова бу олимлар изидан боришни, ўзи ҳам физика-математика, метеорология фанлари соҳасида бирор янгилик яратишни мақсад қилиб қўйди. 1940 йили университетнинг физика-математика факультетини тугатиб, аспирантурага қабул қилинди.

Маъфура Орифхонова физика-математика ва география фанларининг ўзаро алоқадорлиги, улар ўртасидаги муҳим проблемалар ҳақида илмий иш олиб борди. Фанда бирон-бир текис йўл йўқ. Унинг сўқмоқларидан ўтмай туриб, мақсадга эришиб бўлмайди. Буни у яхши биларди. Шунинг учун ҳам тинмай изланар, ўқиб ўрганар, метеорологияга бирор янгилик киритиш ишқи билан яшарди. Яхши ният уни мақсад сари етаклади. 1944 йили М. Орифхонова олим Виктор Антонович Джорджио раҳбарлигида «Урта Осиё момоқалдироқлари» деган темада кандидатлик диссертация ёқлади. Бу илмий иши Ўзбекистонда энди фан сифатида шаклланаётган метеорологияга муносиб ҳисса бўлиб қўшилди.

Тошкент политехника институтида студентларга физика-математикадан пухта билим бериб келган М. Орифхонова орадан 10 йил ўтгач, докторлик диссертациясини ёқлади. Урта Осиёда биринчи бўлиб физика-математика, география ва метеорология фанларининг ўзаро алоқадорлигини илмий жиҳатдан асослаб беради. Унга «Урта Осиёнинг юқори қатламларига Ғарбий циклонларнинг киришида майдонларнинг ўзгариши» илмий иши учун география фанлари доктори деган илмий даража берилди.

Метеоролог олиманинг бу илмий иши география, математика фанлари ҳамда халқ хўжалиги ва оғир саноатда жуда катта илмий, амалий аҳамиятга эгадир.

Унинг илмий камолотга эришувида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, марҳум Ҳабиб Абдуллаев ва бошқа олимларнинг ҳиссаси каттадир.

Маъфура Орифхонова яқин 35 йилдан бери Тошкент политехника институтида студентларга билим бермоқда. У ўзининг бутун умрини фанга бахш этган. Унинг тарбиясини олиб, ҳозир Урта Осиё республикаларида ишлаётган мутахассислар минг-минглаб топилади. Маъфура опа жуда кўп ёш олимларга устозлик қилди. Жумладан, геология-минералогия фанлари доктори, профессор Исмоил Мирҳожиев, доцент Зикрилло Шарипов, фан кандидатлари Ҳамидулла Арслонов, Рихсибой Абдуллаев сингарилар шулар жумласидандир.

Профессор М. Орифхонова икки марта Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайланган.

Меҳнат кишини улуғлайди, меҳнат қилганни эса эл-юрт, Ватан улуғлайди. Маъфура опанинг метерология фанини ривожлантиришдаги катта хизматларини партия ва ҳукуматимиз муносиб тақдирлади. Унинг кўксида Ленин, «Ҳурмат белгиси» орденлари порлаб турибди.

У Октябрь тенгдоши. Унинг умр баҳори ана шу қутлуғ кундан бошланган. Ҳа, кечаги деҳқон қизи бугун катта олима. Фан калитини қўлига олган бу олима ҳозирги вақтда метеорология фанини ривожлантириш йўлидан дадил боряпти. У бу фан чаманзорини мағрур оралайди, ундан ўзига муносиб гулдаста теришга ошиқади. Гулдастани ўғил-қизларига, студентларга, замондошларига тақдим этаётир.

А. АҲМЕДОВ.

ЁШ АВЛОДНИ ТАРБИЯЛАШ ТЎҒРИСИДА МЕҲРИБОНЛИК

Ўзбекистондаги ҳунар-техника таълими системасидаги ўқув юртларининг ўзигина тўққизинчи беш йилликда қарийб икки юз минг ишчи тайёрлаб беради. Корхоналар ва қурилишлар, колхозлар ва совхозлар ўрта мактабни битириб чиққан кишилар ҳисобига ҳам ҳар йили тўлдирилиб турилади. Бунга Тошкент, Самарқанддаги бир қанча корхоналарда, шунингдек Ўзбекистоннинг бошқа саноат марказларидаги корхоналарда касб танлаш юзасидан жамоатчилик асосида ишлаб турган бюролар кўмак бермоқда.

Касаба союз активининг яқинда бўлиб ўтган республика кенгаш-семинарида ана шу фактлар келтирилди. Бу кенгаш-семинар Тошкентда икки кун давом этди. Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг секретари Н. М. Маҳмудова КПСС XXIV съезди қарорлари асосида ўсмирлар билан ёшлар ўртасида тарбиявий ишларни яхшилаш соҳасида республика касаба союз ташкилотларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Йиғилиш иштирокчилари ёшларни тарбиялаш, тажрибали ишчиларнинг ёш ишчиларни оталиққа олишини уюштиришда ишлаб чиқариш коллективларининг тажрибасини умумлаштирдилар. Бир қанча клубларда қадрдон корхоналар тарихи ва меҳнат шон-шуҳратига бағишланган кечалар, донгдор ишчилар билан учрашувлар ўтказилмоқда.

Кенгаш иштирокчилари тавсиялар ишлаб чиқишди. Бу тавсияларда ўсмирлар билан ёшларни тарбиялашнинг энг мароқли форма ва методлари умумлаштирилган. (ЎзТАГ).

ОБИДАЛАР ФАХРИМИЗ

Владимир Ильич Ленин Шарқ санъатининг ажойиб дурдоналари бўлган ... тарихий ёдгорликларни ремонт қилиш ва тиклаш зарурлиги ҳақида ўйлаганини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим.

БОНЧ-БРУЕВИЧ.

Бухоро — обидалар шаҳри. Бу ердаги қадимий маданий ёдгорликлар ўзбек халқининг азалий бой меросидан ҳикоя қилиб беради. Ҳозирги вақтда областда 500 дан ортиқ архитектура ҳамда археология ёдгорликлари авайлаб сақланмоқда. Тарихий обидаларни сақлаш, уларнинг атрофини ободонлаштиришда область жамоатчилиги ва мутасадди ташкилотлар фаол қатнашмоқдалар.

Яқинда тарихий археологик ёдгорликлардан «Минораи калон» (катта минора) ҳақида қўшимча маълумотга эга бўлдилар. Тарихчи Абубакр Наршахийнинг «Бухоро тарихи» китобига 1128 йилда таржимон томонидан киритилган қўшимчада таъкидланишича, Арслонхон деган амир Бухоро арки (тахти) ёнида катта минора ва масжид қурдирган. Лекин минора кўп ўтмай қулаб тушади. [illegible] Ниҳоят, ҳозирги вақтда бутун жаҳонга довруғ солиб турган «Минораи калон» ҳижрий 521 йилда, яъни 1127 йилда қурилади. [illegible]

Ўз улуғворлигини [illegible] асл ҳолида сақлаб келаётган «Минораи калон», Исмоил Сомоний мақбараси (IX—X асрларга оид), Арк қасри (IV асрга доир), Кўкалдош, Улуғбек мадрасалари, Чор Минор ва ҳоказолар ўша давр меъморлари ҳамда наққошларининг уста санъаткорлигидан далолат бериб турибди. Тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш область жамияти, унинг кўп [illegible]

[illegible] Жамиятнинг Қоракўл, Ғиждувон, Ромитан районлари бўлимлари фаолияти, айниқса, диққатга сазовордир.

Лекин, бу соҳада жиддий нуқсонлар ҳам йўқ эмас. [illegible]

Свердлов районы территориясидаги [illegible] у қаровсиз қолди. Худди шундай аҳволни Навоий, Қизилтепа, Когон, Вобкент районлари территориясидаги тарихий ёдгорликлар мисолида ҳам кўриш мумкин.

Обидалар — фахримиз. Уни кўз қорачиғидек сақлаш бурчимиздир.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АХБОРОТ

КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ ИККИНЧИ УЙИ

«Москва» колхозининг Давлон Ҳамроев бригадаси гектар бошига 40 центнердан ҳосил етиштириб, Бухоро областида довруғ қозонди. Яқинда бу бригада аъзолари ҳордиқ чиқарадиган янги дала шийпонини қуриб битказишди. Қоракўл районидаги бу намунали шийпон колхозчиларнинг иккинчи уйи бўлиб қолди. Дала шийпонида қироатхона, шахмат-шашка ўйнаш учун ҳам бир алоҳида хона ажратилган. Колхозчилар шийпонда телевизор томоша қилиб, радио ҳам тинглашлари мумкин. Шийпон атрофида мевазор боғ, гулзор ҳам бор.

Ж. БОЗОРОВ.

ПОЛВОНТОШГА ҲУСН БАҒИШЛАГАНЛАР

Андижонликлар Марҳамат районидаги гидромелиорация техникумининг талабаларини Полвонтошга ҳусн бағишлаганлар деб мақташади. Бунинг боиси шуки, билим юртининг ўқувчилари Полвонтош адрларининг ён бағирларини текислаб, тажриба майдонига айлантирдилар. Турли мева дарахти кўчатлари ўтқаздилар. Бултурги кўчатлар ёз бўйи яшнаб адрларни оромгоҳга айлантирди.

Техникум студентлари тағин кўплаб ниҳоллар экиш ҳаракатида.

М. ЖОНУЗОҚОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг бошлиғи.

«ҚОЗОН ЎТЛАРИ» МЕҲМОНИ

Ҳассос ватанпарвар шоир Муса Жалил ватани — Қозон қадимдан маърифат ва маданиятнинг марказларидан ҳисобланади. Қозонликлар билан «оқ олтин» ўлкасининг адиблари, шоир ва бастакорлари, адабиёт ва санъат аҳллари узоқ йиллардан бери ўзаро ҳамкорлик қиладилар. Адабиёт мухлислари қардош халқлар, жумладан ўзбек адибларининг ижодлари билан яқиндан танишиб бордилар. Улар ўзбек шоираси Зулфияни бизнинг ҳам адибамиз дейишлари ҳам шундан.

Жавоҳарлал Неру номидаги халқаро мукофот лауреати, халқ шоираси Зулфия кейинги йилларда икки маротаба қозонликлар меҳмони бўлди. Шоиранинг Татаристон АССРнинг адабий-бадиий ва ижтимоий-сиёсий журнали «Қозон ўтлари» саҳифаларида бир қанча шеърлари босилди. Зулфиянинг шеър ва достонларини Заки Нури таржима қилган.

Ф. ИСЛОМОВ.

ЭНГ МОҲИР ЕР ҲАЙДОВЧИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг ўқув хўжалик участкасида ер ҳайдовчиларнинг биринчи республика мусобақаси бўлиб ўтди. Йигирма икки энг моҳир механизатор—республика областлари ва Қорақалпоғистонда ўтказилган мусобақаларнинг ғолиблари—куч синашиш учун бу ерга тўпланишди.

Ўзбекистон ССР давлат гимнининг садолари остида республиканинг энг кекса тракторчилари И. Ражабов ва А. Н. Шафрин мусобақа байроғини кўтардилар. «Машиналарга» деган команда эшитилади. Марш садолари моторларнинг гуруллаши билан қўшилиб кетади. Пўлат отлар ўрнидан қўзғолади.

Мана мусобақа тугади. Жюри якун чиқаради. Биринчи ўринни Тошкент область Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозидан келган 26 ёшли тракторчи Жуматулла Асатуллаев эгаллади. У тракторни тез юргизиш билан бирга, ерни ҳам сифатли ҳайдади. Барча ер участкаси худди ўлчангандек чуқурликда сира чала қилмай ҳайдалди. У ўз колхозида тракторда ўн йилдан бери ишлаётганлиги шунда қўл келди. Асатуллаага биринчи даражали диплом топширилди. «Ўзбекистон ССРнинг 1971 йилги энг яхши ер ҳайдовчиси» деган унвон берилди, биринчи мукофот-аравачали мотоцикл билан тақдирланди.

Иккинчи ўринни Бухоро область Навоий районидаги «Бухоро» колхозининг тракторчиси Тоштемир Икромов, учинчи ўринни эса, Андижон областидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг ер ҳайдовчиси Толиб Ҳошимов эгаллади.

Ғолиблар ер ҳайдовчиларнинг Бутуниттифоқ мусобақасида қатнашиш ҳуқуқини ҳам қўлга киритдилар.

Ер ҳайдовчилар мусобақасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

Суратларда: мусобақа ғолиблари — Ж. Асатуллаев, Т. Икромов, Т. Ҳошимов ўртоқлар ва ер ҳайдаш пайти.

В. Косовский фотолари.

ҚИШЛОҚ КООПЕРАЦИЯСИ ТЎҒРИСИДА ФИЛЬМ

«Ўзбекбирлашув»нинг буюртмасига биноан ўзбек ҳужжатли кино ходимлари «Ўзбекистон матлубот кооперацияси» деган янги фильм яратишди. Бу фильмда қишлоқда савдо маданиятининг ўсиши, савдо ва умумий овқатланиш корхоналари тармоқларининг кенг ривожланганлиги тўғрисида ҳикоя қилинади.

Фильмда кооператорларнинг янгиликларидан бири — Кубадаги савдо комплекси кўрсатилган. Бу комплекс икки қаватли универмаг, катта гастроном, кафе, китоб магазинидан иборат. Лента томошабинларни Фарғона водийсида, Бухоро, Қашқадарё ва бошқа областларда, Қорақалпоғистондаги қишлоқ районларида очилган бир қанча янги магазинлар билан ҳам таништиради. Шунингдек, кейинги вақтда барпо этилган юксак даражада механизациялаштирилган улгуржи савдо базалари ҳам кўрсатилган. Фильмда республика қишлоқ кооператорлари қандай тайёрланаётганлиги тўғрисида ҳам ҳикоя қилинади.

ТАЪЗИМ

Нурли тонг келтирди ажиб бир мужда,
Мужда қанотида тонглар кулгуси.
Ёниқ бир эҳтирос ёнмоқда ичда,
Бу ўтли эҳтирос — қалблар туйғуси.
Тонг билан туташди шодлик, шодёна,
Субҳидам садоси келмоқда майин.
Қуёш ҳам ётоқдан чиқди шодмона,
Заррин ёғдусидан кулгуси тайин.
Нур билан ўпди у деҳқон юзидан,
Ғуборли қошида қурди рақс ўйин.
Ут бўлиб чақнади ёноқ, кўзида,
Қуёш қучиб қутлар пахтакор тўйин.
Бу тўй—ҳосил тўйи, пахтакор тўйи,
Бу тўй — чаноқлардан тўпланган хирмон.
Бу тўй — яшил дала, пахтазор тўйи,
Бу тўй — меҳнат билан келган шон, армон.
Бу тўй деб, тунлари бедор ўтдик биз,
Бу тўй деб, қалбимиз чироқ айладик.
Бу тўй деб, илҳом-ла ғазал битдик биз,
Бу тўй деб, меҳримиз булоқ айладик.
Эгатда сув оқса, оқса об-ҳаёт
Меҳримиз чашмасин қатраси — ўша.
Ғўзалар барқ уриб гулласа бот-бот,
Гулларда қалбимиз зарраси — ўша.
Чаноқлар лаб очса, этса табассум
Не-не гулчеҳралар чеҳраси — ўша
Оқ чойшаб ёпинса пахтазор шу зум,
Пахтакор кўнглининг баҳраси — ўша.

Қўш чаноқ излашиб жонсарак қизлар
Раисдан сўрашса суюнчисини,
Қўш чаноқ — қўш юрак,
Оловли ҳислар
Муҳаббат кўрсатмиш демак, ўзини.
Моторлар ўт олди юрагимиздан,
Машина йўрғалар, олға етаклар.
Бизларга ҳадядир бу — тўкин куздан —
Олтинга лиқ тўла пўлат этаклар.
Унга қанот бўлдик,
Парвози аъло,
Парвозга жўровоз кўнгиллар боғи.
Ҳавас ва ҳасад-ла тикилар дунё,
Осмонни ўпади «оқ олтин» тоғим!
«Оқ олтин» — даврада сўзлар сўзимиз,
«Оқ олтин» — рўзғорда тўкин дастурхон.
«Оқ олтин» — янграган бу овозимиз,
«Оқ олтин» — бу иқбол, обрў ва имон!
Шу учун пахтамиз бизга муқаддас,
Ҳар бир толасини кўзга суртамиз.
Қуйганмиз мангуга ихлос ва ҳавас,
Шу сабаб «олтин» деб эъзоз этамиз!
Нурли тонг келтирди ажиб бир мужда,
Мужда қанотида тонглар кулгуси.
Ёниқ бир эҳтирос ёнмоқда ичда,
Бу ўтли эҳтирос — қалблар туйғуси.

Эй, мард пахтакорим,
Ҳазрати деҳқон,
Шаънингга атадим бир кичик назм?
Ғалабанг олқишлар жумлаи жаҳон,
Қўлларим кўксимда,
Қуллуқ ва таъзим.

Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ.

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ШОЛИ

КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошириш учун курашаётган колхозимиз аъзолари пахта ва шоли ҳосилдорлигини оширишда йил сайин янгидан янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Бунинг натижасида колхозимизнинг, пахтакорлар ва шоликорларнинг даромади ошиб меҳнат ҳақларига яхшигина пул тўланмоқда.

Бу йил колхозимиз 1589 гектар ерга барака уруғи қадаб мўл ҳосил етиштирдилар. Биз пландаги 31,6 ўрнига ҳар гектар ердан 44 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтардик. Етиштирилган ҳосилнинг 2296 тоннасини машиналарда териб олдик ва бу соҳа бўйича белгиланган планни 113 процент бажардик. Давлатга пахта сотиш планини 136 процент бажариб қўйган азамат пахтакорларимиз ҳозирги кунларда қўшимча мажбурият ҳисобига ҳосил топшираётирлар.

Колхозимизнинг давлат планини муддатидан илгари бажарилишига кўпгина пахтачилик бригадалари муносиб улушларини қўшдилар. Коммунист Гулим Машарипов ва Шомурод Ўразалиев бошлиқ бригадаларнинг меҳнатсевар аъзолари мавжуд пахта майдонларининг ҳар гектаридан 51 ва 53 центнердан хирмон кўтаришиб донг таратдилар.

«Зангори кема» командирларидан Йўлдош Раҳимов, Тўлибой Бозорбоев, Қуранбой Собиров, Тўхтабой Сариевлар пўлат этаклардан 110-120 тоннадан, шунингдек кўпминг килограммчилардан Уразгул Жуманиёзова, Янгил Машарипова, Тўти Ўразметова, Ўғилжон Янгибоева каби илғор чеварлар 10-12 тоннадан «оқ олтин» теришиб, колхозимиз хирмонига кутбарака киритдилар.

Хўжалигимизда пахтачилик билан бир қаторда шоличиликка ҳам катта эътибор бериб келинаётир. Биз бу йил 1000 гектар ерга шоли эккан эдик. Шоли ниҳоллари эндигина барқ уриб ўсаётган пайтда бўлиб ўтган кучли шамол яксонлаб кетди. Табиат қийинчиликлари олдида қўл қовуштириб турмадик. Уларнинг ўрнига янгитдан уруғ қадаб аввалгилари қаторига етказиб олдик. Меҳнатимиз зое кетмади, ҳар гектар ердан 42 ўрнига 56,2 центнердан ҳосил кўтардик. Давлат омборларига 3000 ўрнига 3800 тонна шоли етказиб бериб, планимизни 126,7 процентга етказиб адо этдик. Колхозимиздаги 13 та шоличилик бригадасининг ҳаммаси фақат планларини эмас, мажбуриятларини ҳам муддатидан илгари ошириб бажардилар.

Айниқса Цой Бон бошлиқ бригада аъзоларининг иши мақташга арзигулик. Бригада шоликорлари 75 гектар ернинг ҳар гектаридан 65,5 центнердан хирмон кўтариб рекорд қўйишди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Эшимбет Собиров бошлиқ бригада аъзолари эса 59,1, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Пак Николай бошлиқ бригада азаматлари эса 61,5 центнердан шоли олиб ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлишди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони агроном Югай Герман шолидан мўл ҳосил етиштиришда агротехника қоидаларини ва фан ютуқларидан унумли фойдаланишда шоликорларга ишнинг кўзини билган ҳолда раҳбарлик қилди. Биз шолидан мўл ҳосил олишимизда яқиндан кўмаклашаётган бундай миришкор деҳқонларга миннатдорчилигимизни билдирамиз.

Саккизинчи беш йилликдаги меҳнат натижаларимиз чакки бўлмаганидек тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йили самаралари ҳам ёмон бўлмади. Колхозимиз бўйича қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг барча турлари плани ўз муддатларида ошириб бажарилди.

Биз келаси йили шоли экиладиган майдонимизни кенгайтирмаган ҳолда ҳар гектаридан олинадиган ҳосилни бу йилгига қараганда бир мунча оширишга қарор қилдик. Ўз-ўзидан маълумки ер кенгайтирилмаганидан кейин экин экилган майдоннинг ҳар бир қаричидан унумли фойдаланилиб, юқори ҳосил етиштириш ягона мақсад қилиб қўйилади. Биз бунга албатта эришамиз, ишчи кучи билан техникамиз етарли.

Хўжалик йилини муносиб якунлаётган колхозимиз аъзолари келгуси йилда ҳам пахта, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл етиштириш учун астойдил ишлайдилар.

КИМ Алексей,
Хоразм область, Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси.

ПАРВОЗ

Илғор механизаторлар ҳақида ҳикоя қиламиз

Эсингизда бўлса керак, пахтакорларимиз енг шимариб турган ва теримга қизғин тушиб кетган кезлари шерободлик машҳур механизаторлар Абдусаттор Қурбонов ва Отамурод Худойназаровлар республика марказий газеталарида «План — 10 сентябрга», «Жасоратга отланинг!» деган мақола-даъватлари билан чиққан ва, яхши анъанага мувофиқ, ўз режаларини барала айтишган, юртдошларига омад тилашган, юракларга чўғ солишган эди...

Абдусаттор Қурбонов... Бу йигитнинг илк бор трактор рулига ўтирганига саккиз йил бўлди. Йилдан-йилга у пўлат отининг довруғини, пўлат оти эса унинг довруғини эл-юртга ёяпти. Олтмиш тўққизинчи йили унинг тўрт кишидан иборат комплекс механизациялашган бригадаси «Сурхон» совхозида 42 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 47 центнердан «оқ олтин» кўтарди. Ўтган йили 6 аъзоси билан чўл бағридан 75 гектар ер очиб, гектаридан 14 центнер ўрнига 28,6 центнер ҳосил олди, ўзи машинада 638 тонна пахта терди. Ленин комсомоли мукофоти лауреати деган юксак унвон — новатор механизатор, миришкор пахтакорнинг юксак меҳнатига муносиб баҳодир.

Отамурод Худойназаров... Мана, ўн йилдирки унинг номи тилларда достон. У даставвал Денов районида донг таратди. Олтмиш бешинчи йили Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлди. Беш йилдирки, Шерободда чўл қуваяпти. Биринчи йилиёқ унинг тўрт кишидан иборат бригадаси 50 гектар ер очиб гектаридан 11 центнер ўрнига 23 центнердан ҳосил кўтарди. Шундан бери ҳосилдорликни ҳар йили гектар бошига 8-9 центнерга кўпайтириб ва ўзи машинада терадиган пахтасининг миқдорини муттасил ошириб келяпти. Бултур, терган пахтаси 610 тоннани ташкил этди!

Отамурод Худойназаров ва Абдусаттор Қурбоновларнинг ҳаёт йўлини танлаши, пахтакорлик ва механизаторлик тақдирида ажойиб бир ўхшашлик, яқинлик бор. Даставвал, улар доимо олдинги марраларни кўзлайдиган, қийинчиликларни чидам-матонат билан енгадиган, эришилган муваффақият билан қаноатланмай, доимо олға ва юксакликка интиладиган чинакам коммунистлардир. Отамурод ака ҳам, Абдусаттор ҳам ўзларининг аввалги жойлари — «Ҳазорбоғ» ва «Сурхон» совхозларида иши яхши, турмуши фаровон, мартабаси баланд, кайфияти аъло эди. Лекин уларнинг ҳар бири қалблари амрига қулоқ бериб чин коммунист сифатида иш тутди.

Энди қаҳрамонларнинг мақола-даъватларидаги баъзи фактларга эътибор қилайлик:

А. ҚУРБОНОВ: 15,6 центнер ўрнига 40 центнердан... План — 10 сентябрга... Ваъдам — 650 тонна.

О. ХУДОЙНАЗАРОВ: 53 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 55 центнердан. Маррам — 650 тонна.

Баъзи бировлар донгдор механизаторларнинг юксак марраларидан шубҳаланқираб, «бир оз тофи йўқмикан» — деган бўлишлари ҳам мумкин. Аввалам бор, Отамурод ака ҳам, Абдусаттор ҳам етти ўйлаб бир сўйлайдиган, сўз бердими, унинг устидан муқаррар чиқадиган, масъулиятни тўлиқ англайдиган йигитлардан.

Мана, Абдусаттор илк сўзининг устидан чиқди ва айтганидан бир кун олдин — 9 сентябрь куни планини бажарди, машинада терган пахтаси 600 тоннадан ошиб кетди. Отамурод аканинг ҳам ишлари кўнгилдагидай бўлди. Уларнинг устози Шоймардон Қудратов эса 800 тоннадан ортиқ «оқ олтин» териб жаҳон рекордини қўйди.

Мана, эл олдида берилган ваъда, сўз ҳақида уларнинг ўзи нима дейди.

Отамурод ака: Сўз — улуғ нарса, «Ваъдага вафо — мард-нинг иши» деб бежиз айтмаган халқимиз. Сўз бериш айни вақтда масъулиятни ҳис этиш дегани. Афсус, ҳамиша ҳам шундай бўлавермайди. Эсимда: олтмиш еттинчи йили бизнинг «Ҳазорбоғ» совхозида область бўйича катта йиғин бўлди. Тоғай Абдусамадов, Шоймардон Қудратовлар чўлга чорлаб турган вақтлар эди. Мен ҳам сўз олдим. «Шўрчилик, сариосиёлик қўшниларимиз чўлни забт этишаяпти. Биз, деновликлар, улардан қаеримиз кам, мана мен биринчи бўлиб ёзиламан, мард одам қўлини кўтарсин!» — дедим. Бир варақай 28 қўл кўтарилди. Лекин рўйхат олишга келганда 18 киши ёзилди. Келдик. Ҳувуллаган, бийдай чўл. Совуқ. Қор тиззага уради. Уч-тўрт кундан кейин баъзи кишилар кетиб қолишди.

Елдик-югурдик. Кетиб қолганлардан уч-тўрттасини қайтариб келдик. Фикри-ёдим — берган сўзимда. Йўқ, меҳнатимиз бекор кетмади, планни икки ҳисса ошириб бажардик, қизариб қолмадик.

Абдусаттор: Шоймардон ака, Отамурод акадек устозларим чўлни обод қилишаётганда бир четда туришни ўзимга эп кўрмадим. Ўтган йилнинг бошида бир мажлисда сўз бердим. Айтилган сўз — отилган ўқ. Акам, укам, тоғам билан бирга келдим. Биз ота-онадан 8 ўғил, 2 қизмиз. Отамиз асли темир йўлчи. Яқинда пенсияга чиқдилар. Йўлнинг ўзига қарашли участкасидаги ишларни ўз вақтида ва пухта бажарар, масъулият олдида жазирама иссиғу қаҳратон совуқларни писанд қилмас эди. Биз ака-укалар отамга доимо қарашиб турардик. Олдин қийин бўлди. Лекин охири бахайр бўлди.

— Механизаторни унинг техникасисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Қадрдон тракторингиз, агрегатингиз ҳақида икки оғиз гапириб берсаларингиз.

Отамурод ака: Мени тўйдирган, мартабамни кўтарган — техникам. Уни фарзандимдай севиб ардоқлайман: вақтида юваман, тозалайман, созлайман, бузуқ ердан ҳайдамайман, авайлаб бураман.

Абдусаттор: Техникам — энг яқин, садоқатли дўстим. Машинасидан нолиган одамнинг ўзи ёмон. Парваришига, авайлаб ҳайдашига қарайди. Фақат бир марта — етти йил бурун — янги тракторни эҳтиётсиз ҳайдаганман. Ағанаб кетиб бир оёғимни мажақлаб кетган, анча пайт гипсда ётиб чиққандим. Лекин кўнгил совиш ўрнига, аксинча, унга яна ҳам қаттиқ меҳр қўйдим.

Отамурод ака: Совхозингиз маркази чинакам шаҳар бўлипти, дедингиз. Шаҳарда турадиган бўлсак чўлқуварлигимиз қаерда қолди, дўстим? Ҳазил-ҳазил билан-у, чўл кўнгилни ярим қўйганларни ёқтирмайди. Кечаси сувдан дам-бадам кўз-қулоқ бўлиб турмасак бўлмайди. Кеннойингиз, болалар далага ўрганиб қолишган, кетгиси келмайди.

Биз Абдусаттор аканинг марказдаги уйида ҳам бўлдик. Хоналар чўғдек безатиб қўйилган. «Жиҳозлар ичида мен учун энг азизлари мана булар» дея мезбон энг тўрга қатор осиғлиқ, мукофотга олинган ўнга яқин қизил вимпелларни ва партия XXIII съездида космонавтлар билан тушган суратини кўрсатди.

Абдусаттор: Кўнгилни бўлгач, иш бўлармиди. Кейин марказдан бу ер яхши. Салқин, ўтган йили эккан кўчатларимни қаранг, ўсиб қандай бўлди. Истаган сабзавот ва мевадан бор. («Қани қовунлардан олиб туринг, жуда ширин, ховотирланманг, дори емаган»).

Шоймардон Қудратов, Отамурод Худойназаров, Абдусаттор Қурбонов, Жиянқул Рустамов, Алимурод Ёқубов, Чиннихол Худоёрова, Светлана Продан, Эшмирза Пардаев ва шерободлик бошқа қаҳрамонлар — пўлат отларининг ҳайқириғини республиканинг ҳамма бурчакларида эл-юрт эшитиб, тоғ-тоғ «оқ олтин» хирмонларини кўриб, чексиз қувонди.

Бугунги Сурхон воҳасининг улкан хирмонлари қорли тоғлардай савлат тўкиб турибди. Бу хирмонларда Шеробод шерларининг ҳам ҳиссаси бор.

С. УМИРОВ.

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

ИШДАН ОЛИНДИ

Сурхондарё область, Денов районидаги Вахшивар қишлоқ советида Николаев номли 38-мактаб бор. Мактабда таълим-тарбия ишлари бутунлай ишдан чиққан, молия тартиби бузиляпти, балоғатга етмаган ёш қизларни турмушга бериш ҳоллари учраяпти...

Редакцияга келган юқоридаги мазмундаги хат текшириш учун Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига юборилган эди. Министрликнинг редакцияга хабар қилишича, текширишда хатда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган.

Николаев номли 38-мактабда таълим-тарбия ишларини издан чиқарганликлари, мактаб инвентарларини қаровсиз ташлаб қўйганликлари учун директор Омон Пардаев, илмий бўлим мудири Тўра Тошмуродовлар вазифасидан бўшатилган.

Ўқувчи қизни йўлдан ургани учун Денов район водопровод ташкилотининг шофери Абдиғани Умиров устидан жиноий иш қўзғатилган.

Текшириш натижаси район халқ маорифи бўлимининг кенгашида муҳокама этилиб, ҳамма мактабларнинг раҳбар ходимлари ва педагогика коллективи хабардор қилинган.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

НЬЮ-ЙОРК. Хавфсизлик кенгаши Португалия мустамлакачиларининг агрессия сиёсати муносабати билан Африка қитъасида вужудга келган тахликавий аҳволни муҳокама қилишни тамомлади. Хавфсизлик кенгаши ўз резолюциясида: башарти Португалия ўз қуролли кучларининг Сенегал территорияси ва аҳолисига қарши қилаётган жабр-зулм ва бузғунчилик ҳаракатларини дарҳол тўхтатмаса, унинг суверенитети ва территориал бутунлигини тўла-тўкис ҳурмат қилиш учун зарур чораларни кўрмаса, Хавфсизлик кенгаши вужудга келган аҳвол муносабати билан кўрилиши зарур бўлган бундан буёнги чораларни муҳокама қилиш учун тўпланишга мажбур бўлади, деб огоҳлантирди.

Бу резолюция лойиҳасини Африкадаги уч мамлакат —Бурунди, Сомали ва Сьерра-Леоке таклиф қилган эди. Хавфсизлик кенгашининг ҳамма аъзолари шу резолюцияни ёқлаб овоз бердилар. Фақат АҚШ вакили бетараф қолди.

⊙

ВАШИНГТОН. Демократ сенатор Макговерн ўзининг махсус баёнотида бундай деди: АҚШнинг миллион-миллион гражданлари одатдаги маъмурчилик байрами — «Саховат куни»ни бу йил ҳам оч ҳолда кутиб олмоқдалар.

Ҳукумат мамлакатдаги очликни тугатишни 1969 йилдаёқ ваъда қилганлигини сенатор эслатиб ўтди. Лекин бу мақсадларга ажратилаётган маблағларнинг етарли эмаслиги ҳали ҳам жуда муҳтож америкаликлар аҳволини яхшилашга имкон бермаяпти, деди сенатор.

⊙

ПАРИЖ. Инсон ҳуқуқлари халқаро федерацияси Американинг барча қўшинларини Вьетнамдан дарҳол олиб чиқиб кетишни талаб этиб баёнот эълон қилди. Шу ташкилот раҳбар органларининг Парижда бўлиб ўтган йиғилишида қабул қилинган баёнотда Яқин Шарқдаги можарони ҳал этиш зарурлиги ҳамда Шарқий Покистон қочоқларига самарали ёрдам беришни ташкил этиш ҳам таъкидланади. (ТАСС).

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР ЯНГИЛИКЛАР,

ПЛАНЕТАМИЗДА

МЕҲМОНДЎСТ ЧИЛИ ДИЁРИДА

САНТЬЯГО. (ТАСС махсус мухбирлари). Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Бош министри Фидель Кастро бошчилигида дўстона расмий визит билан Чилида меҳмон бўлиб турган Куба ҳукумат делегацияси «Эль-Теньенте» мис конига сафар қилди. Республиканинг илгари Америка капиталига қарашли бўлиб, Чили халқ бирлиги ҳукумати давлат ихтиёрига ўтказган катта мис руда корхоналаридан бири шу кондир.

Меҳнаткашлар томонидан ғоятда самимий кутиб олинган Фидель Кастро конга ёндош мис эритиш заводини бориб кўрди, ишлаб чиқариш процесси билан қизиқиб танишди, ишчилар ва хизматчилар билан эркин суҳбат қурди, у «Эль-Теньенте» меҳнаткашларининг эришган муваффақиятларига қойил қолганлигини айтди.

Шундан кейин кончиларнинг митинги бўлиб ўтди. Митингда сўзга чиққан Фидель Кастро Чилида мис руда бойликлари давлат ихтиёрига ўтказилиши нақадар катта аҳамиятга молик эканлигини таъкидлади. Куба ва Чили, деди у, «Ўз мол-мулкини ўзига қайтариб олиб, намуна кўрсатдилар. Улар Латин Америкасидаги бошқа халқларга йўл кўрсатиб бердилар».

Кубалик азиз меҳмон ишчилар синфининг социал-иқтисодий ўзгаришлар учун курашдаги авангардлик ролини уқтириб ўтди. «Ишчилар синфи — курашларда чиниққан ва ўз меҳнати билан интизомли синфдир. У бўлғуси жамият дунёсининг авангарди ва яратувчисидир».

Шундан кейин Куба ҳукумат делегацияси республика пойтахтидан 90 километр наридаги Ранкагуа шаҳрига сафар қилди.

Маҳаллий аҳоли озодлик ороли вакилларини гулдурос қарсаклар ҳамда «Яшасин Куба!» деган хитоб сўзлари билан кутиб олди.

Шаҳарнинг Фидель Кастро, мамлакат президенти Сальвадор Альенде портретлари, Куба ва Чилининг давлат байроқлари билан безатилган марказий стадионида минг-минглаб кишилар митингга йиғилди.

Шаҳар маъмурларининг вакилларидан бири В. Чавес Фидель Кастрога табрик сўзлари билан мурожаат қилди. У Ранкагуада Латин Америкасидаги биринчи социалистик давлат раҳбарини қабул қилиш катта шон-шараф эканлигини айтди. Чавес таъкидлаб айтдики, Куба халқининг фидокорона меҳнати ва социалистик мамлакатларнинг ёрдами туфайли Куба «ер юзида энг илғор, энг инсонпарвар тузум бўлмиш социализм» қурилиши йўлидан муваффақиятли бормоқда.

Жавоб нутқи сўзлаган Фидель Кастро Чили ва Куба халқларининг ўз озодлиги, мустақиллиги учун испан мустамлакачиларига қарши олиб борган кўп йиллик курашининг умумий тарихий негизларини тилга олди. Халқларимизнинг машҳур қаҳрамонлари Антонио Масео, Максимо Гомес, Хосе Марти, Сукре ва бошқалар «ор-номус билан яшамоқ ёки ор-номус билан ўлмоқ» деган шонли шиорга амал қилган эдилар.

Аммо испан мустамлакачилари ўрнини Америка монополиялари эгаллаб олди, деб таъкидлади Куба делегациясининг бошлиғи. Улар Латин Америкаси халқларини қашшоқликка, очликка, ишсизликка, кишиларнинг кўплаб нобуд бўлишига ва саводсизликка маҳкум этдилар. Қарийб бир миллион кубалик на ўқий оларди, на ёза оларди. Маҳаллий олигархия ва заминдорлар АҚШ монополияларининг буйруғига сўзсиз бўйсунардилар. Монополиялар эса ҳатто қуролли аралашувдан ҳам тоймас эдилар.

Кубада 1959 йилда бўлган революция бундай аҳволга абадул-абад барҳам берди, деди Фидель Кастро.

Кубалик азиз меҳмон мутахассисларни революция билан ҳамкорлик қилишга жалб этиш нақадар муҳим роль ўйнашини айтиб ўтди. Империалистлар эса фақат Кубадангина эмас, шу билан бирга Латин Америкасидаги бошқа мамлакатлардан ҳам мутахассисларни ўзларига тортиб олмоқ учун ҳарчанд уриниб келдилар ва ҳозирда ҳам тиниб-тинчимаяптилар.

Фидель Кастро Чилидаги революцион процесс ҳусусида гапириб, «Республикада бир йил мобайнида қилинган ишлар Кубада шу вақт ичида қилинганидан анча кўп», деди. У бу муваффақиятлар Чили ишчилари ғоятда онгли бўлганликлари, мамлакатдаги ишчилар ҳаракатининг кучи туфайли юзага чиқди, деб тушунтирди.

Фидель Кастро президент Сальвадор Альенде бошчилигидаги халқ бирлиги кучлари ғалабага эришганлиги туфайли Куба ва Чили халқлари бир-бирларига янада жипсроқ яқинлашдилар, деди.

У, Латин Америкаси халқларини империализм зулмидан озод бўлиш учун курашда бир ёқадан бош чиқаришга даъват этди.

В. ГЛОБА,
Р. КНЯЗЕВ.

МУҲИМ ҲУЖЖАТ

НЬЮ-ЙОРК. СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий ваколатхонаси КПСС Марказий Комитети Пленумининг КПСС XXIV съездидан кейин КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисидаги қарори текстини бу ерда тарқатди.

(ТАСС).

ХАНОЙ. (ТАСС). Озодлик матбуот агентлигининг хабар беришича, Биньтхуан вилоятида июль — октябрь ойларидаги жанговар ҳаракатлар давомида Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари душманнинг 1520 солдатини сафдан чиқардилар, 4 та вертолетни уриб туширдилар, 14 та ҳарбий машинани йўқ қилдилар, жуда кўп қурол-яроғни ўлжа қилиб олдилар.

ҲИНДИ-ХИТОЙ ФРОНТЛАРИДА

Агентликнинг маълумотига қараганда, ноябрь ойининг биринчи ярмида Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Куангнгай, Кантхо ва Ратьзиа вилоятларида Сайгон қўғирчоқ армиясининг 200 дан ортиқ солдатини ўлдирдилар ёки ярадор қилдилар.

Кхмер информация агентлиги хабар қилишича, Камбоджа миллий озодлик қуролли кучларининг жангчилари 23 ноябрда пистирмада туриб. Пномпендан Ғарбий-Жанубда душман ҳарбий машиналари колоннасига зарба бердилар.

Пномпендан 96 километр масофадаги тўртинчи йўлда шу куни улар Лон Нол армиясининг бўлинмасига ҳужум қилдилар. Дастлабки маълумотларга қараганда, жанглар давомида душманнинг 18 солдати йўқ қилинган.

Каосан Патет Лао агентлигининг берган ва тўла бўлмаган маълумотларига қараганда, Лаос ватанпарварлари шу ойнинг биринчи ярмида душманнинг 600 солдатини сафдан чиқардилар, 6 та ҳарбий машинани яксон қилдилар. Американинг 5 та самолётини уриб туширдилар.

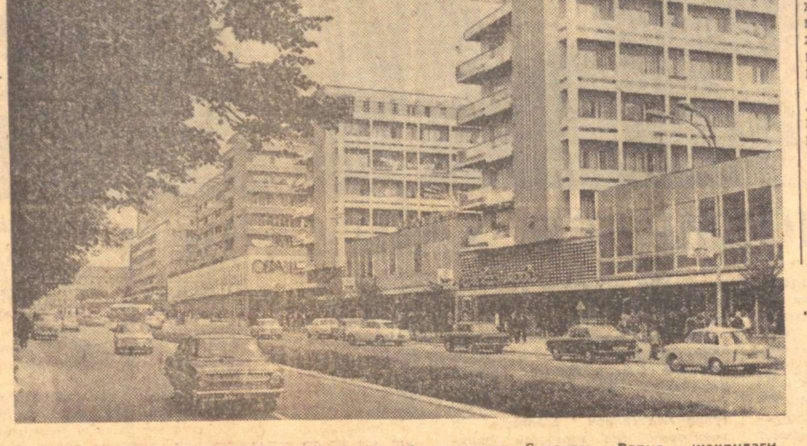

Болгария Халқ Республикаси тобора гуллаб-яшнамоқда. Суратда: Варна шаҳридаги Карл Маркс номли кўча. В. Мастюко фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Капиталистик дунёда жиноятчилик кундан-кунга кучайиб кетмоқда. Уғирлик қилиш, зўрлаш, қотиллик қилиш оддий бир воқеага айланиб қолди. Суратда: Берне шаҳрида (Швейцария) ўғрилардан ва майда жиноятчилардан қандай қилиб ўзини ҳимоя қилиш тўғрисида лекция ўтказилмоқда. (ТАСС фотохроникаси).

ҲАР ТЎҒРИДА

ДАРАХТДА БОДРИНГ

Ҳа, ҳа ишонаверинг. Кавказ тоғларида бодринг дарахтда ўсади. Маҳаллий аҳоли бу ғалати бодрингни «шоҳ хияр» («Шоҳлар бодринги») деб аташади. Озарбайжоннинг Закатали, Ках, Белакан районларидан ундан жуда юқори ҳосил олиняпти. Июндан ноябрнинг бошларигача ҳосил берувчи «шоҳ хияр»нинг ҳар тупидан 20 килограммгача бодринг йиғиштирилмоқда. Шоҳлар бодринги дарахтнинг шохларига осилиб ўсади, ерда эса нобуд бўлади.

●

КОНДАГИ ОЛТИН ТАНГА

Жанубий Уралдаги Тиелгин кони табиий олтиннинг йирик доналари билан машҳур. Яқинда 314-гидравлик қурилманинг кончилари коннинг чуқур қатламидан беш сўмлик олтин танга топиб олишди. Тангага 1898 йилда чиқарилгани ёзиб қўйилган. Лекин у бунчалик чуқурга қандай қилиб тушиб қолган, ҳозирча номаълум.

Редактор ўринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 10.55 — МОСКВА. 16.55 — ТОШКЕНТ. 17.00 — Ахборот. 17.30 — «ЗАМАНДАС» программаси. **Узбек тилида:** 18.10 — Оталар сўзи — ақлнинг кўзи. 19.00 — Ахборот. 19.30 — **Телеминиатюралар.** 20.10 — Музикали кўрсатув. 21.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 15.30 — МОСКВА. 16.10 — Бадиий фильм. 17.30 — Концерт. 18.00 — Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун кўрсатув. 18.30 — СССР Олий Совети депутатлари ҳикоя қиладилар. 18.40 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 19.30 — **Алёшанинг севгиси** (бадиий фильм). 21.00 — ТОШКЕНТ. 21.40 — Ҳужжатли фильм. 22.10 — **Женя, Женечка ва Катюша** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

16.05 — ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/XI да **Ёрил тош** (кундузи), **Севги тумори** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/XI да **Афсона яратган қиз** (кундузи). **Қонли сароб** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/XI да **Навоий Астрободда** (кундузи). **Ҳалима** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/XI да **Учинчи орзу** (кундузи). **Баҳс** (кечқурун).

КИНО

Тимо Риннельтнинг ўғирланиши — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 2, 5 ва кеч соат 8 да).

Россия империясининг тожи ёки яна қўлга тушмас қасоскорлар ҳақида — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Йўқолган банкнотлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «СПУТНИК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 да).

Одиссейнинг саргузаштлари — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч соат 6 да).

Жиноят қидирув инспектори — «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун).

Дунё (ўзбек тилида): НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «КЎКЧА» (кундуз соат 12, 3 ва кеч соат 8.45 минутда).

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги министр ўринбосари А. М. Муҳамедовга акаси
Аҳмадулла МУҲАМЕДОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги коллегияси, партия ва касаба союз ташкилоти, кекса энергетикларнинг Ўзбекистон Совети президиуми, энергетика ва электротехника саноатининг Ўзбекистон илмий-техника жамияти правлениеси министрлик коллегияси аъзоси, кекса энергетик бош техника бошқармасининг бошлиғи
Виталий Сергеевич КРЕМКОВнинг
вафот этганлигини маълум қилади ва марҳумнинг оиласига ҳамда қариндошларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети коллективи Тошкент телестудиясининг режиссёри Ж. Эркахужаевга отаси
Парпихўжа ЭРКАХУЖАЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан унинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг М. Т. Ўрозбоев номидаги механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институти коллективи институтнинг катта илмий ходими Ф. Алиевга отаси
Ёқубжон АЛИЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Тошкент шаҳар, Фрунзе райси пишчеторгининг маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари пишчеторг директори Х. М. Муҳамедовга акаси
Аҳмадулла МУҲАМЕДОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

СПОРТ ХАБАРЛАР

ЎН ИККИНЧИ ТУР — «ПОЛИТОТДЕЛ» ДА

Халқаро шашка бўйича мамлакат биринчилиги финал мусобақаларининг ўн биринчи тури ҳам қизғин бўлди. Ўйинлар СССР экс-чемпиони Гантваргнинг биринчи мағлубияти билан бошланди. У Ципесдан енгилди. Мазкур турда тошкентлик Давидов рақиби Ивановдан устун келиб, биринчи ғалабани қўлга киритди. Мусобақада биринчиликни қўлдан бермай келаётган Андрейко ярим очко билан кифояланди. Шунингдек, Вейцман — Корхов, Залитис — Шеголев, Слободской — Абациев, Шавель— Мишанский ва Могилянский — Белорицский учрашуви дуранг бўлди.

Мусобақаларнинг 12- тури Тошкент областининг «Политотдел» колхозида ўтказилди. Колхоз мухлислари мусобақа иштирокчиларини гуллар билан кутиб олишди. Бу ерда ўтказиладиган ўйинда биринчи ғалабани ленинградлик А. Могилянский қўлга киритди. Моҳир шашкачи колхоз соврини учун курашда тошкентлик С. Гуляевни мағлубиятга учратиб, мукофот олди. Жаҳон чемпиони Андрис Андрейко бу сафар очкони минсклик Белсицкий билан баҳам кўрди. М. Корхов — А. Гантварг ҳам очколарни тенг бўлиб олишди.

И. КУПЕРМАН,
халқаро гроссмейстер, жаҳон экс-чемпиони.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

29 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Совет Армияси жангчилари учун. 18.20 — Ахборот. 18.35 — **Мен — Франциск Скорино** (бадиий фильм). **Узбек тилида:** 20.15 — Ахборот. 20.35 — Саҳна усталари. СССР халқ артисти **Раззоқ Ҳамроев**нинг ижодий портрети. 23.30 — Оламда нима гап? 22.55 — Фильм-концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.25 — МОСКВА. 17.30 — Концерт. 18.00 — Телеспектакль. 19.00— Рус музикаси саҳифаларида. 19.50 — Телефильм. 20.05 — Мардлик мактаби. 20.35 — Телефильм. 22.30 — **Хоккей: «ДИНАМО»** (Москва) — **«СПАРТАК»** (Москва).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

30 НОЯБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Музика оламида. 18.30 — Ахборот. 18.45 — «Пропагандист». **Узбек тилида:** 19.15 — 1971 йил. Давлат мукофоти лауреатлари. **А. Твардовский.** 19.45— Ахборот. 20.30 — Дала ишлари кундалиги. 20.45 — СССР халқ артисти **Шукур Бурхонов**нинг ижодий портрети. 21.35 — **Шоир Ғайратий** — студиямиз меҳмони. 22.30 — Ўзбекистон санъат усталарининг концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 — МОСКВА. 20.00 — ТОШКЕНТ. «Ўзбекистон меъмори» программаси. 20.30 — Телефильм. 21.40 — **Қувноқ лапарлар.** 22.00— Театр, Томошабин ва танқидчи. 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.30 — **Кино — мўъжизалар кўзгуси.**

1 ДЕКАБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. **Узбек тилида:** 18.00 — Мультфильм. 18.15 — Ахборот. 18.35 — **Давроннинг саргузаштлари.** (бадиий фильм). 20.35 — Миллионлар ленинча университети. 20.50 — ЕРКИН ҲАЁТ. 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.25 — МОСКВА. 17.30 —Ўқувчилар учун кўрсатув. 17.55 — Концерт. 18.30 — Фан оламида. 19.00 — Концерт. 19.55 — Ҳужжатли фильм .20.35 — Телефильм. 21.35 — Эстрада концерти. 22.00 — ТОШКЕНТ. Врач маслаҳати. 22.15 — **Текширилди, миналар йўқ** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Фильм-концерт. 22.30 — **Ҳамма нарса инсонларга қолади** (телеспектакль).

2 ДЕКАБРЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мультфильмлар. 18.20 — Ахборот. 18.35 — Ўзбек хонатласи. **Узбек тилида:** 19.00 — Ахборот. 19.20 — **Уринбой Нуралиев** куйлайди. 20.30 — Теленовелла. 21.15 — **Аёллар ўйини** (телефильм). 22.00 — Амударё гиганти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 — МОСКВА. 17.35 — Мультфильмлар. 18.00 — Санъат усталарининг концерти. 19.00 — «Сизлар учун кўргазма». 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Телеспектакль. 21.30 — Аҳолига граждан мудофааси ҳақида. 22.00 — **Хоккей:** «ХИМИК» (Воскресенск) — ЦСКА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 21.00 — Реклама. 21.10 — **Тирилиш** (бадиий фильмнинг 1-серияси).

3 ДЕКАБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 13.05 — Янгиликлар. 13.15 — Ёшлар ижоди. 13.45 — **Уғирланган** (бадиий фильм). 16.00 — Янгиликлар. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мультфильм. 18.10 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.50 — Ахборот. 19.05 Халқ контроли экрани. **Узбек тилида:** 19.35 — **Узоқ соҳилларда** (бадиий фильм). 21.00 — Миллионлар ленинча университети. 21.15 — Ахборот. 21.35 — **Н. Тихонов** — 75 ёшда. 22.30 — Совет Ўзбекистони композиторлари. **Т. Қурбонов.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.30 — МОСКВА. 17.35 — Буратино кўргазмаси. 18.00 — Концерт. 18.30 — Телеальманах. 19.00 — Телеспектакль. 22.00 — Халқаро программа. 20.40 — **Севастополь** (бадиий фильм). 22.00 — Изланиш ва самара. 22.30 — Ҳужжатли фильм. 22.40 — Театр ҳақида ҳикоялар. 24.00 — Концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 ТОШКЕНТ. 20.30 — Тўлқинда — 02. 21.00 — **Тирилиш** (бадиий фильмнинг 2-серияси).

4 ДЕКАБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Кинофильмлардан қўшиқлар. 10.25— Фильм-концерт. 10.55 — МОСКВА. 16.45 — ТОШКЕНТ. **Узбек тилида:** 16.50 — Севимли саройимиз. 17.30 — Ахборот. 17.45 — Ёшлик студияси кўрсатади. 18.30 — Севимли кино артистлари. **Ҳамза Умаров.** 19.50 — Ахборот. 20.10 — ПАХТА БАЙРАМИ. 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.30 — МОСКВА. **Узоқ куннинг тонги** (бадиий фильм). 18.00 — Инсон ва қонун. 18.30 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 18.55 — Мультфильм. 19.15 — Бугунги Япония 20.00 — Бадиий фильм 21.15 — Концерт. 22.00 — **Қуёш барчага нур сочади** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

5 ДЕКАБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.50 — ТОШКЕНТ. **Узбек тилида:** 9.55 — Бахтимизни куйлаймиз. 10.25 — **«Кичкинтой».** 10.55 — МОСКВА. 11.00 Янгиликлар. 11.05 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 11.35 — Мультфильм. 11.45 — Цирк чироқлари. 12.30 — Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун. 13.00 — Музикали киоска. 13.30 — Бутун — СССР конституцияси куни. 14.00 — Саҳна усталари билан учрашувлар. СССР халқ артисткаси **Тамарахоним.** 15.00 — Кучлилар турнири. 16.00 — **Эшикни очинг, биров келди** (бадиий фильм). 17.15 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Ахборот. **Узбек тилида:** 18.40 — Бугун — СССР Конституцияси куни. 19.20 — Концерт. 19.55 — Тошкент метрополитени. 20.15 — Мен орзу қилган шаҳар. 21.00 — Ахборот. 21.20 —Ҳужжатли фильм. 22.30 — ПАХТА БАЙРАМИ.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 10.10 — Болалар учун кўрсатув. 10.30 — **Ҳалол нонимиз** (бадиий фильм). 18.15 — МОСКВА. 18.45— Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.45 — Бадиий фильм. 21.00 — Концерт. 22.00 — Телефильм. 22.30 — Байрам концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура—337162. Эълонлар—338142. Коммутатор—330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 43—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.